

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE
Committee of Ministers
Comité des Ministres

Non official translation / Qeyri-rəsmi tərcümə*

AVROPA ŞURASI NAZİRLƏR KOMİTƏSİ

Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin qərarlarının sürətli icrası üçün səmərəli daxili imkanlara dair Nazirlər Komitəsinin üzv dövlətlərə [CM/Rec\(2008\)2](#) sayılı Təvsiyəsi

(Nazirlər Komitəsi tərəfindən 6 fevral 2008-ci ildə nazirlərin nümayəndələrinin 1017-ci iclasında qəbul edilmişdir)

Avropa Şurasının Nazirlər Komitəsi, Avropa Şurası Nizamnaməsinin 15-ci maddəsinin "b" bəndinin müddəalarına uyğun olaraq,

a. İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında Avropa Konvensiyasının (bundan sonra "Konvensiya" adlandırılacaq) 46-cı maddəsinə əsasən Razılığa gələn Yüksək Tərəflərin tərəf olduqları işlərdə İnsan Hüquqlarına dair Avropa Məhkəməsindəki (bundan sonra "Məhkəmə" adlandırılacaq) bütün yekun qərarlarına riayət etmək üzrə hüquqi öhdəlik daşdıqlarını vurğulayaraq;

b. Məhkəmənin pozuntu baş verdiyini müəyyən etmiş qərarlarının Razılığa gələn Yüksək Tərəflərin üzərinə aşağıdakı öhdəlikləri qoyduğunu bir daha bildirərək:

- ədalətli təminat qismində Məhkəmənin təyin etdiyi hər hansı məbləği ödəmək;
- lazımi gəldikdə, Məhkəmə tərəfindən müəyyən edilmiş pozuntuya son qoymaq və onun nəticələrini mümkün qədər aradan qaldırmaq üçün fərdi tədbirləri qəbul etmək;
- lazımi gəldikdə, oxşar pozuntulara son qoymaq və ya onların qarşısını almaq üçün tələb olunan ümumi tədbirləri qəbul etmək;

c. Nazirlər Komitəsinin nəzarəti altında cavabdeh dövlətin Məhkəmənin yekun qərarlarına riayət etmək üçün Konvensiyanın 46-cı maddəsində nəzərdə tutulmuş hüquqi öhdəliyini yerinə yetirməkdən ötrü istifadə edəcəyi vasitələri seçməkdə sərbəst olduğunu da xatırladaraq;

d. Məhkəmənin qərarlarının sürətli və effektiv icrasının üzv dövlətlərdə insan hüquqlarının müdafiəsinin gücləndirilməsinə və Avropa insan hüquqlarının müdafiəsi sisteminin uzunmüddətli səmərəliliyinə töhfə verdiyinə əmin olaraq;

e. Nazirlər Komitəsinin 114-cü sessiyasında (12 may 2004-cü il) qəbul etdiyi "İnsan hüquqları haqqında Avropa Konvensiyasının milli və Avropa səviyyələrində həyata keçirilməsinin səmərəliliyinin təmin edilməsi haqqında Bəyannamə"də istinad edilən ardıcıl kompleks tədbirlər paketinin tam şəkildə həyata keçirilməsinin,

* Azərbaycan dilinə qeyri-rəsmi tərcümə ingilis dilindəki orijinal mətnin əsasında icra olunmuşdur. Mətn Avropa Şurasının icazəsi ilə tərtib və istifadə edilmişdir. Bu sənəd Avropa Şurası ilə razılaşma əsasında, lakin yalnız tərcüməçinin(lərin)/naşirlərin məsuliyyət daşımaları ilə dərc olunur. Mətnin tərcüməsi Avropa Şurasının "Avropa Məhkəməsi qərarlarının Azərbaycan tərəfindən icrasının gücləndirilməsinə dəstək" layihəsi çərçivəsində həyata keçirilmişdir.

digər məqsədlərlə yanaşı, Məhkəmənin qərarlarının icrası üzrə hüquqi öhdəliyə riayət edilməsini asanlaşdırmaq məqsədi daşdığı qeyd edərək;

f. 2005-ci ilin mayında Varşavada Avropa Şurasına üzv dövlətlərin dövlət və hökumət başçılarının Məhkəmənin qərarlarının sürətli və tam şəkildə icrasının zəruriliyini vurğuladıqlarını da xatırladaraq;

g. Bu səbəbdən Məhkəmənin qərarlarını icra etmək üçün daxili imkanların gücləndirilməsinə ehtiyac olduğunu qeyd edərək;

h. İcra prosesində iştirak edən bütün dövlət subyektlərinin erkən məlumatlandırılmasının və səmərəli əməkdaşlığının vacibliyini vurğulayaraq, həmçinin milli sistemlər daxilində icra prosesinin səmərəliliyinin zərurət olduqda yüksək səviyyələrdə təmin edilməsinin vacibliyini qeyd edərək;

i. Parlament Assambleyasının üzv dövlətləri Məhkəmənin qərarlarının vaxtında və səmərəli icrasını təmin etmək üçün bütün aidiyyəti milli subyektlərin əlaqələndirilmiş fəaliyyətləri və ən yüksək siyasi səviyyədə lazımi dəstəyin göstərilməsi vasitəsilə daxili mexanizmləri və prosedurları (həm hökumətlər, həm də parlamentlər səviyyəsində) təkmilləşdirməyə və ya zəruri hallarda təsis etməyə təşviq etməyi Nazirlər Komitəsinə tövsiyə etdiyini qeyd edərək;¹

j. Bu Tövsiyənin müddəalarının hər hansı dostcasına həll barədə razılaşmanın şərtlərini müəyyən edən və ya dövlətin birtərəfli bəyannaməsi əsasında işin bağlanması nəzərdə tutan Məhkəmənin hər hansı qərarının² və ya qərarının icrasına lazımi dəyişikliklə tətbiq oluna biləcəyini qeyd edərək,

Üzv dövlətlərə tövsiyə edir ki:

1. milli səviyyədə qərarların icrasının koordinatorunu (fərd və ya qurum) təyin etsinlər, habelə icra prosesində iştirak edən müvafiq milli orqanların əlaqə məlumatlarını göstərsinlər. Bu koordinator:

- müvafiq məlumatları əldə etmək;
- qərarın icrası üçün milli səviyyədə zəruri tədbirlər haqqında qərarın qəbuluna məsul olan şəxslər və ya orqanlarla əlaqə saxlamaq; və
- zəruri hallarda icra prosesini sürətləndirmək məqsədilə müvafiq tədbirlər görmək və ya buna təşəbbüs göstərmək üçün zəruri hüquq və səlahiyyətlərə malik olmalıdır;

2. koordinator və Nazirlər Komitəsi arasında onların Daimi Nümayəndəliyi vasitəsilə və ya başqa vasitələrlə səmərəli dialoq və müvafiq məlumatların ötürülməsi üçün müvafiq mexanizmlərin mövcudluğunu təmin etsinlər;

3. icra edilməli olan bütün qərarların, habelə Nazirlər Komitəsinin həmin qərarlarla bağlı bütün müvafiq qərar və qətnamələrinin icra prosesinin müvafiq iştirakçıları arasında lazımi qaydada və sürətlə və zərurət olduqda tərcümə edilmiş formada yayılmasını təmin etmək üçün zəruri addımları atsınlar;

4. sürətli icranı təmin etmək üçün tələb oluna biləcək tədbirləri mümkün qədər tez müəyyənləşdirsinlər;

5. milli səviyyədə icra prosesində müvafiq subyektlər arasında istər ümumilikdə, istərsə də konkret qərara münasibətdə səmərəli işbirliyini formalaşdırmağa və onların müvafiq səlahiyyətlərini müəyyən etməyə yönələn hər hansı faydalı tədbirlərin qəbul edilməsini asanlaşdırsınlar;

6. lazımi hallarda qərarların icrası üçün nəzərdə tutulan tədbirlər üzrə fəaliyyət planlarını, o cümlədən mümkün olduqda təxmini vaxt qrafikini hazırlasınlar;

7. icra prosesinin müvafiq iştirakçılarının Məhkəmənin presedent hüququ, o cümlədən Nazirlər Komitəsinin müvafiq tövsiyələri və praktikası ilə kifayət qədər tanış olmasını təmin etmək üçün zəruri addımları atsınlar;

¹ Parlament Assambleyasının 1764(2006) sayılı Tövsiyəsi – “İnsan Hüquqlarına dair Avropa Məhkəməsindəki qərarlarının icrası”.

² İHAK-ın 14 sayılı Protokolu qüvvəyə mindikdən sonra.

8. Avropa Şurası tərəfindən icra prosesi ilə bağlı hazırlanmış rəhbər vəsaiti müvafiq iştirakçılar arasında yaymaq və onun, eləcə də Nazirlər Komitəsinin icraatındakı bütün işlər üzrə qərarların icrasının vəziyyəti haqqında informasiyalı özündə əks etdirən Avropa Şurasının məlumat bazasının istifadəsini təşviq etsinlər;
9. lazım gəldikdə, öz parlamentlərini qərarların icrasının vəziyyəti və bununla bağlı görülən tədbirlər barədə məlumatlandırınlar;
10. icra prosesində mühüm davamlı problemin həlli bunu tələb etdikdə, bütün lazımi korrektəedici tədbirlərin yüksək səviyyələrdə, lazım gəldikdə siyasi səviyyədə görülməsini təmin etsinlər.